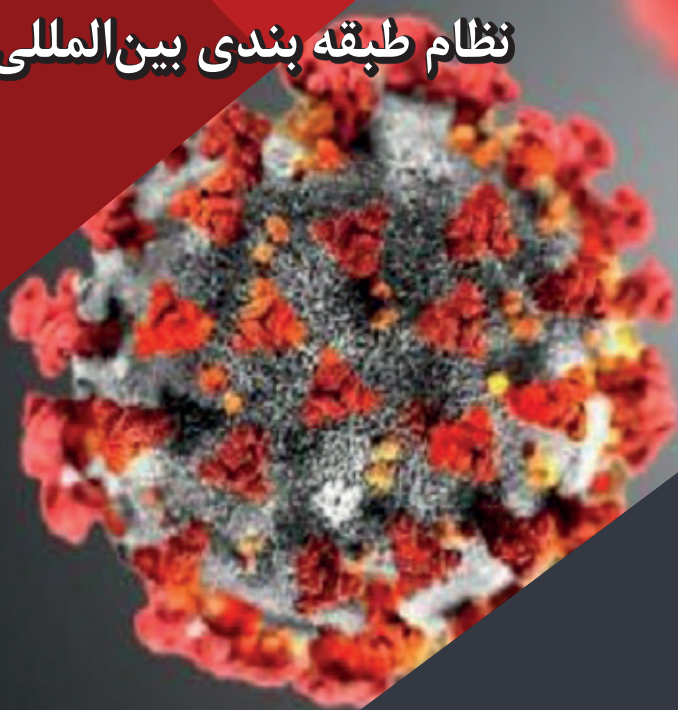

دستور عمل بین المللی گواهی پزشکی مرگ ناشی از بیماری کووید ۱۹

و کدگذاری بر اساس

نظام طبقه بندی بین المللی (ICD)

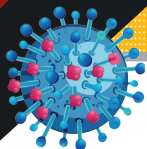
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
مرکز مدیریت بحران

با توجه به همه‌گیری بیماری کووید-۱۹ در جهان و درگیر شدن جوامع و نظام‌های سلامت با این بیماری واگیر، دسترسی به اطلاعات و داده‌های با کیفیت در خصوص جوانب مختلف این بیماری برای برنامه‌ریزی و اقدامات لازم برای پیشگیری و درمان آن بسیار حیاتی است. یکی از اطلاعات مهم و با ارزش در خصوص این بیماری اطلاعات موارد ابتلا و مرگ ناشی از این بیماری می‌باشد. از آنجایی که فرایند تشخیص نویسی و صدور گواهی فوت در خصوص هر بیماری از جمله بیماری مذکور تابع ملاحظات و قواعد است، سازمان جهانی بهداشت دستور عملی را در این خصوص منتشر نموده است تا بر اساس آن پزشکان فرایند صدور گواهی فوت برای این بیماری را بر اساس فرایند یکسان و استاندارد انجام دهند. لذا مستند حاضر قواعد و اصول تشخیص نویسی و صدور گواهی فوت را برای پزشکان محترم با ذکر مثال‌های کاربردی ارائه نموده است. ضمناً برای انجام فرایند کدگذاری این بیماری بر اساس نظام طبقه‌بندی بین‌المللی (ICD)، اصول و روش استاندارد کدگذاری این بیماری با ذکر نمونه‌های توضیح داده شده است تا کدگذاران محترم بتوانند فرایند کدگذاری را به صورت استاندارد انجام دهند.

با عنایت به اینکه مسؤلیت برنامه‌ثبت و طبقه‌بندی علل مرگ با گروه آمار و اقتصاد بهداشت مرکز مدیریت شبکه می‌باشد، این گروه اقدام به ترجمه این مستند نموده است تا با بکارگیری و استفاده از آن در سطوح مختلف نظام ارائه خدمات بهداشت و درمان کشور بتوان اطلاعات با کیفیتی در این زمینه جمع‌آوری و مورد استفاده مدیران و سیاستگذاران نظام سلامت قرار گیرد.

۱- هدف از مستند

این مستند روش گواهی کردن و کد گذاری مرگهای ناشی از بیماری کووید-۱۹ را شرح می‌دهد. هدف اصلی تشخیص تمامی مرگهای ناشی از بیماری کووید - ۱۹ است. یک بخش ساده بطور ویژه مربوط به کسانیست که گواهی پزشکی علت فوت را تکمیل می‌کنند. این بخش باید در اختیار گواهی کننده های فوت (پزشکان بخصوص پزشکان معالج) جدای از اصول و فرایند کد گذاری که معمولاً توسط کد گذاران انجام می‌شود، قرار گیرد .

۲- تعریف ارایه شده برای مرگهای ناشی از کووید - ۱۹

مرگ ناشی از کووید-۱۹ (مورد محتمل یا قطعی کووید - ۱۹) در نظام مراقبت بیماری‌ها^۱ بعنوان مرگی توصیف می‌شود که ناشی از یک بیماری مشابه از نظر بالینی باشد مگر اینکه یک علت مرگ مشخص که مربوط به کووید نیست وجود داشته باشد (مثل تروما). لازم به توضیح است که نباید دوره بهبودی کامل ناشی از بیماری کووید - ۱۹ بین بروز بیماری کووید-۱۹ و وقوع مرگ حاصل از آن وجود داشته باشد. مرگ ناشی از کووید -۱۹ ممکن نیست مربوط به بیماری دیگری باشد (مثلاً سرطان) و باید مستقل از بیماریهایی که قبلاً در فرد وجود داشته‌اند و احیاناً سبب تشدید سیر بیماری کووید-۱۹ شده‌اند، در نظر گرفته شوند.

۳- دستور عمل گواهی کووید - ۱۹ بعنوان علت مرگ

این موضوع بسیار مهم است که مرگهای ناشی از کووید - ۱۹ بصورت یکسان تشخیص، ثبت و گزارش شود

الف- ثبت کووید - ۱۹ در گواهی فوت پزشکی

بیماری کووید - ۱۹ باید در گواهی پزشکی فوت متوفیانی که بیماری باعث مرگ آنها شده یا تصور می شود که باعث مرگ آنها شده و یا در وقوع مرگ آنها مشارکت داشته است، ثبت شود.

ب- واژه شناسی

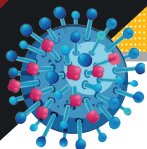
لازم است از واژه رسمی کووید - ۱۹ برای تمامی گواهیهای فوت ناشی از این علت استفاده شود. چون انواع مختلفی از کرونا ویروس وجود دارد، توصیه میشود از کرونا ویروس بجای کووید - ۱۹ استفاده نشود. استفاده از کووید-۱۹ سبب قطعیت و دقت بیشتر در طبقه بندی و کد گذاری می شود و می توان این گونه مرگها را بدقت پایش نمود.

ج- زنجیره بیماری ها و وقایع

مشخص کردن زنجیره علل منجر به مرگ در بخش اول گواهی فوت بسیار مهم است. بطور مثال، در مواردی که کووید - ۱۹ باعث ایجاد پنومونی و دیسترس کشنده تنفسی می شود، پنومونی و دیسترس تنفسی باید همراه کووید - ۱۹ در بخش اول ثبت شوند. پزشکان باید کلیه جزئیات را تا حد ممکن بر اساس علم (شناخت) خود در مورد بیمار، گزارشات پزشکی و تستهای آزمایشگاهی ثبت کنند.

در اینجا مثالهایی آورده شده است که نشان می دهد چگونه زنجیره وقایع منجر به مرگ ناشی از کووید - ۱۹ را در بخش اول گواهی پزشکی فوت و علل کمک کننده را در بخش دوم آن ثبت کنیم.

قسمت سوم:
فاصله زمانی شروع تا وقوع مرگ

..... ۲ روز

..... ۱۰ روز

..... ۱۴ روز

.....

بخش علل فوت گواهی فوت:
قسمت اول

زنجیره ی وقایع، بیماری‌ها، صدمات یا وضعیتی که به طور مستقیم سبب مرگ شده‌اند.

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است.

سندروم دیسترس حاد تنفسی

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است.

پنومونی

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است.

کووید - ۱۹ (تست مثبت)

د) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ج شده است

علت زمینه‌ای مرگ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

قسمت دوم:

سایر وضعیت‌هایی که در وقوع مرگ مؤثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده‌اند.

..... (ه)

..... (و)

نکته: این مثال نشان‌دهنده سیر مشخص^۱ بیماری در یک گواهی پزشکی فوت است که بدرستی تکمیل شده است. لطفا مشخص کنید که آیا ویروس ایجادکننده کووید - ۱۹ شناسایی شده است یا خیر.

۱- Typical

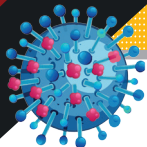
د- بیماری‌های همراه^۱ (کمک کننده)

شواهد روز افزونی وجود دارد که نشان می‌دهند افراد با وضعیت‌ها (بیماری‌ها) ی مزمن یا نقص سیستم ایمنی ناشی از ناتوانی در معرض خطر بالاتر مرگ ناشی از کووید-۱۹ هستند. وضعیت‌های مزمن ممکن است بیماری‌های غیر واگیر مانند بیماری عروق کرونر، بیماری مزمن انسدادی ریه (COPD)، دیابت یا ناتوانی‌ها باشند. اگر متوفی وضعیت‌های مزمن مانند موارد بالا را داشته باشد این موارد باید در بخش دوم گواهی پزشکی فوت ثبت شوند.

در اینجا مثال‌هایی آورده شده است که نشان می‌دهد چگونه زنجیره وقایع منجر به مرگ ناشی از کووید-۱۹ را در بخش اول گواهی پزشکی فوت و علل کمک کننده را در بخش دوم آن ثبت کنیم .

۱- Comorbidities

قسمت سوم:

فاصله زمانی شروع تا وقوع مرگ

..... ۲ روز

..... ۱۰ روز

..... ۱۲ روز

.....

بخش علل فوت گواهی فوت:

قسمت اول

زنجیره ی وقایع، بیماری‌ها، صدمات یا وضعیتی که به طور مستقیم سبب مرگ شده‌اند.

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است.

سندروم دیسترس حاد تنفسی

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است.

پنومونی

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است.

کووید - ۱۹ (مشکوک)

علت زمینه‌ای مرگ

د) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ج شده است

قسمت دوم:

سایر وضعیت‌هایی که در وقوع مرگ مؤثر بوده‌اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده‌اند.

ه) بیماری عروق کرونر (۵ سال) ، دیابت نوع دو (۱۴ سال)، بیماری مزمن انسدادی

ریه (۸ سال)

و) .....

نکته: این مثال نشان‌دهنده سیر مشخص^۱ بیماری در یک گواهی پزشکی فوت است که بدرستی تکمیل شده است. موارد کووید-۱۹ ممکن است بیماری‌های همراه داشته باشند. بیماری‌های همراه در بخش دوم ثبت می‌شوند.

قسمت سوم:
فاصله زمانی شروع تا وقوع مرگ

..... ۲ روز

..... ۱۰ روز

..... ۱۰ روز

.....

بخش علل فوت گواهی فوت:
قسمت اول

زنجیره‌ی وقایع، بیماری‌ها، صدمات یا وضعیتی که به طور مستقیم سبب مرگ شده‌اند.

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است.

سندروم دیسترس حاد تنفسی
ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است.

پنومونی
ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است.

کووید
د) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ج شده است

علت زمینه‌ای مرگ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

قسمت دوم:

سایر وضعیت‌هایی که در وقوع مرگ مؤثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده‌اند.

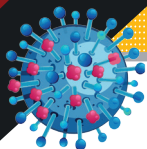
ه) فلج مغزی (۱۰ سال) .....

و) .....

نکته: این مثال نشان‌دهنده سیر مشخص^۱ بیماری در یک گواهی پزشکی فوت است که بدرستی تکمیل شده است. کووید - ۱۹ ممکن است بیماری‌های همراه داشته باشد. بیماری‌های همراه در بخش دوم ثبت می‌شوند.

۱- Typical

و سایر مثال‌ها:

<p>قسمت سوم: فاصله زمانی شروع تا وقوع مرگ</p> <p>..... ۲ روز</p> <p>..... ۸ روز</p> <p>..... ۱۲ روز</p>	<p>بخش علل فوت گواهی فوت: قسمت اول زنجیره ی وقایع، بیماری‌ها، صدمات یا وضعیتی که به طور مستقیم سبب مرگ شده‌اند. الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است. سندروم دیسترس حاد تنفسی ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است. پنومونی ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است. بارداری عارضه دار ناشی از کووید ۱۹ د) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ج شده است</p>
<p>..... ....</p>	<p>قسمت دوم: سایر وضعیت‌هایی که در وقوع مرگ مؤثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده‌اند. ..... ه) ..... و)</p>

نکته: این مثال نشان‌دهنده سیر مشخص^۱ بیماری در یک گواهی پزشکی فوت است که بدرستی تکمیل شده است. در مورد یک بارداری، دوران پس از زایمان یا تولد که همراه با کووید-۱۹ منجر به مرگ می‌شود، لطفاً توالی وقایع را طبق معمول ثبت کنید.

در پایین به مثال‌هایی اشاره می‌شود که ممکن است کووید - ۱۹ در وقوع مرگ تاثیر داشته باشد اما مرگ بعلت بیماری یا واقعه دیگری رخ داده است.

علل فوت

قسمت اول

زنجیره ی وقایع، بیماری‌ها، صدمات یا وضعیتی که به طور مستقیم سبب مرگ شده‌اند.

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است.

سندروم دیسترس حاد تنفسی

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است.

کووید - ۱۹

علت زمینه‌ای مرگ

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است.

د) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ج شده است

قسمت سوم:

فاصله زمانی شروع تا وقوع مرگ

..... ۲ روز

..... یک هفته

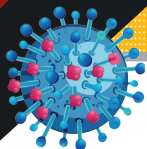
.....

قسمت دوم:

سایر وضعیت‌هایی که در وقوع مرگ مؤثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده‌اند.

ه) بیماری ایدز (۵ سال) .....

و) .....

قسمت سوم:

فاصله زمانی شروع تا وقوع مرگ

..... ۱ روز

..... ۱ روز

..... ۲۰ روز

مرگ ناشی از کووید-۱۹ نمی‌باشد

علت زمینه‌ای مرگ

علل فوت

قسمت اول

زنجیره ی وقایع، بیماری‌ها، صدمات یا وضعیتی که به طور مستقیم سبب مرگ شده‌اند.

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است.

شوک هیپوولمیک

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است.

پارگی آئورت

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است.

تصادف با وسیله نقلیه موتوری

د) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ج شده است.

قسمت دوم:

سایر وضعیت‌هایی که در وقوع مرگ مؤثر بوده‌اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده‌اند.

ه) کووید-۱۹ .....

و) .....

.....

نکته: افراد با کووید-۱۹ ممکن است بعلت سایر بیماریها یا حوادث فوت کنند، اینگونه موارد، مرگ ناشی از کووید-۱۹ نیستند و نباید به این عنوان ثبت شوند. در مواردی که شما فکر می‌کنید کووید-۱۹ باعث تشدید عوارض ناشی از تصادف و سانحه شده است، شما ممکن است کووید-۱۹ را در بخش دوم گواهی فوت ثبت کنید.

نکته: افراد با کووید-۱۹ ممکن است بعلت سایر بیماریها یا حوادث فوت کنند، اینگونه موارد، مرگ ناشی از کووید - ۱۹ نیستند و نباید به این عنوان ثبت شوند. در مواردی که شما فکر می کنید کووید - ۱۹ باعث تشدید عوارض ناشی از تصادف و سانحه شده است، شما ممکن است کووید - ۱۹ را در بخش دوم گواهی فوت ثبت کنید.

علل فوت

قسمت اول

زنجیره ی وقایع، بیماریها، صدمات یا وضعیتی که به طور مستقیم سبب مرگ شده‌اند.

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است.

نارسایی قلبی

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است.

انفارکتوس میوکارد

علت زمینه‌ای مرگ

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است.

د) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ج شده است

قسمت سوم:

فاصله زمانی شروع تا وقوع مرگ

..... روز ۱

..... روز ۵

.....

مرگ ناشی از کووید-۱۹ نمی باشد

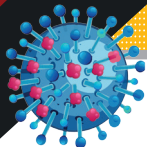
.....

قسمت دوم:

سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ مؤثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده‌اند.

..... ه) کووید-۱۹

..... و)

افراد با کووید-۱۹ ممکن است بعلت بیماری‌های دیگری مانند انفارکتوس میوکارد فوت کنند. این مرگ‌ها بعلت کووید - ۱۹ نیستند و نباید در گواهی فوت، مرگ ناشی از کووید - ۱۹ ثبت شود.

دستور عمل کد گذاری موارد مرگ و میر کووید-۱۹

این مستند اطلاعاتی در مورد کدگذاری کووید ۱۹ در دسترس قرار می‌دهد و شامل اصول طبقه بندی مرگ و میر (کد گذاری) برای جداول آماری در زمینه کووید ۱۹ است. همچنین منبعی برای ارجاع به تعاریف سازمان جهانی بهداشت برای سیستم مراقبت می باشد.

کدهای جدید برای کووید-۱۹ :

- U07.1 کووید-۱۹ ، ویروس شناسایی شده است.
<https://icd.who.int/browse10/2019/en#/U07.1>
- U07.2 کووید-۱۹ ، ویروس شناسایی نشده است.
- کووید-۱۹ از لحاظ اپیدمیولوژیک و بالینی تشخیص داده شده است.
- کووید - ۱۹ محتمل.
- کووید - ۱۹ مشکوک.

<https://icd.who.int/browse10/2019/en#/U07.2>

جزئیات به روزرسانی ICD-10 به صورت آنلاین در آدرس ذیل در دسترس می باشد:
<https://www.who.int/classifications/icd/icd10updates/en>

الف - کد گذاری علت مرگ ناشی از کووید ۱۹ در ICD10

گواهی کنندگان فوت (پزشکان) طیفی از واژه ها را برای توصیف کووید ۱۹ بعنوان علت مرگ استفاده می کنند، یک نمونه در پیوست همین مستند وجود دارد. گرچه هر دو کد U07.1 (کووید - ۱۹ ، ویروس شناسایی شده است) و U07.2 (کووید - ۱۹ ، ویروس شناسایی نشده است) برای کدگذاری علت مرگ ناشی از کووید ۱۹ مناسب هستند مشخص شده است که در بسیاری از کشورها جزئیات تایید آزمایشگاهی کووید ۱۹ در گواهی فوت گزارش نمی‌شود. در غیاب این جزئیات، توصیه می‌شود تنها برای مقاصد مرگ و میر، بطور موقت کد U07.1 به کووید ۱۹ داده شود مگر عبارت محتمل یا مشکوک در گواهی فوت ذکر شده باشد.

اصول و دستور عمل‌های بین‌المللی تعیین علت زمینه‌ای مرگ برای جداول آماری زمانی بکار می‌روند که بیماری کووید ۱۹ در گواهی فوت گزارش شده باشد اما بعلت نیاز شدید سیستم سلامت به اطلاعات ، کووید -۱۹ بعلت و یا عارضه مشخص ناشی

از چیز دیگری همانند قوانین بکار برده شده در مورد آنفولانزا در نظر گرفته نمی‌شود. علاوه بر این، تمهیداتی در طبقه بندی برای ارتباط کوید - ۱۹ به سایر علل یا تغییر کدگذاری آن به هیچ صورتی وجود ندارد.

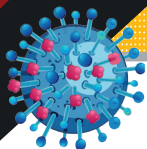
بر اساس بخش ۳، ۲، ۴، جلد دوم ICD، هدف از طبقه بندی مرگ و میر (کد گذاری) تولید مفید ترین آمارهای مرگ و میر می باشد. بنابراین، اینکه یک عارضه بیماری بعنوان رد یا قبول علت مرگ در نظر گرفته شود ممکن است ناشی از اهمیت آن از لحاظ سلامت عمومی باشد تا اینکه صرفاً از منظر پزشکی قابل قبول باشد. بنابراین همیشه این اصول را صرفنظر از اینکه از لحاظ پزشکی صحیح باشند یا خیر بکار ببرید. کشورها نباید چیزی را که فرضاً خطا می باشد اصلاح کنند زیرا تغییرات در سطح ملی، منجر به تولید داده هایی می شود که با سایر کشورها قابل مقایسه نیستند و در نتیجه کمتر برای تجزیه و تحلیل مفید واقع می شوند.

برای تأیید صحت و منطقی بودن اطلاعات درج شده در گواهی فوت‌هایی که کووید - ۱۹ گزارش می‌شوند، مخصوصاً برای گواهی فوت‌هایی که کووید - ۱۹ گزارش شده است ولی به عنوان علت زمینه ای انتخاب نشده است، کنترل دقیق اطلاعات و علل درج شده در گواهی فوت مربوطه توسط کدگذاران و یا مسوولین برنامه ثبت مرگ توصیه می‌شود.

ب - زنجیره وقایع

اینجا در گواهی بین‌المللی فوت، مثالی در خصوص نحوه کد دهی زنجیره حوادث و انتخاب علت زمینه ای مرگ برای مرگ‌های ناشی از کووید - ۱۹ در بخش اول ذکر شده است.

علل فوت

قسمت اول

زنجیره ی وقایع، بیماری‌ها، صدمات یا وضعیتی که به طور مستقیم سبب مرگ شده‌اند.

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است.

سندروم دیسترس حاد تنفسی J80

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است.

پنومونی J18.9

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است.

کووید - ۱۹ (تست مثبت) U07.1

علت زمینه‌ای مرگ

د) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ج شده است

قسمت سوم:
فاصله زمانی شروع تا وقوع مرگ

..... ۲ روز

..... ۱۰ روز

.....

.....

قسمت دوم:

سایر وضعیت‌هایی که در وقوع مرگ مؤثر بوده‌اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده‌اند.

..... ه)

..... و)

نکته: کووید - ۱۹ را بعنوان علت زمینه‌ای مرگ انتخاب کنید. چون علل مرگ در بیش از یک خط در بخش اول گزارش شده است، وضعیتی (بیماری) که در پایین‌ترین خط گزارش شده است (کووید - ۱۹)، می‌تواند همه عللی که در خط‌های بالا جدول ثبت شده‌اند مانند پنومونی (J18,9) و سندروم دیسترس حاد تنفسی (J80) را ایجاد کند.

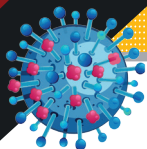
ج- بیماری‌های همراه (کمک کننده)

اینجا در گواهی بین‌المللی فوت، مثال‌هایی در خصوص نحوه کددهی زنجیره وقایع و انتخاب علت زمینه‌ای مرگ برای مرگ‌های ناشی از کووید - ۱۹ در بخش اول ذکر شده است. بیماری‌های همراه (کمک کننده) در بخش دوم گزارش می‌شوند.

<p>قسمت سوم: فاصله زمانی شروع تا وقوع مرگ</p> <p>..... ۲ روز</p> <p>..... ۱۰ روز</p> <p>..... ۱۲ روز</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>علل فوت قسمت اول</p> <p>زنجیره ی وقایع، بیماری‌ها، صدمات یا وضعیتی که به طور مستقیم سبب مرگ شده‌اند.</p> <p>الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است.</p> <p>سندروم دیسترس حاد تنفسی J80</p> <p>ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است.</p> <p>پنومونی J18.9</p> <p>ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است.</p> <p>کووید - ۱۹ (مشکوک) U07.2</p> <p>د) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ج شده است</p>
<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>قسمت دوم:</p> <p>سایر وضعیت‌هایی که در وقوع مرگ مؤثر بوده‌اند اما منتج به علت اشاره شده در قسمت اول نشده‌اند.</p> <p>ه). بیماری عروق کرونر (۵ سال) ، دیابت</p> <p>نوع ۲ (۱۴ سال)، بیماری مزمن انسدادی ریه (۸ سال) 125.1, E11.9, J44.9</p> <p>و) .....</p>

علت زمینه‌ای مرگ

نکته: به تمام بیماری‌های ثبت شده در بخش اول و دوم کد دهید، در این مثال کووید - ۱۹ که بصورت مشکوک مشخص شده (ویروس شناسایی نشده است) را بعنوان علت زمینه‌ای انتخاب کنید. چون علت مرگ در بیش از یک خط در بخش اول گزارش شده است، وضعیتی (بیماری) که در پایین‌ترین خط گزارش شده است (کووید - ۱۹)، می‌تواند همه عللی که در خط‌های بالای جدول ثبت شده‌اند مانند پنومونی (J18.9) و سندروم دیسترس حاد تنفسی (J80) را ایجاد کند.

قسمت سوم:

فاصله زمانی شروع تا وقوع مرگ

..... ۲ روز

..... ۱۰ روز

..... ۱۰ روز

.....

علل فوت

قسمت اول

زنجیره‌ی وقایع، بیماری‌ها، صدمات یا وضعیتی که به طور مستقیم سبب مرگ شده‌اند. الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است.

سندروم دیسترس حاد تنفسی J80

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است.

پنومونی J18.9

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است.

کووید - ۱۹ (تست مثبت) U07.1

د) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ج شده است

علت زمینه‌ای مرگ

قسمت دوم:

سایر وضعیت‌هایی که در وقوع مرگ مؤثر بوده‌اند اما منتج به علت اشاره شده در قسمت اول نشده‌اند.

ه) فلج مغزی (۱۰ سال) G80.9

و) .....

نکته: به تمام بیمار بهای ثبت شده در بخش اول و دوم کد دهید، در این مثال کووید - ۱۹ (تست بیمار احتمالاً مثبت گزارش شده است) را بعنوان علت زمینه‌ای انتخاب کنید. چون علت مرگ در بیش از یک خط در بخش اول گزارش شده است، وضعیتی (بیماری) که در پایین‌ترین خط گزارش شده است (کووید - ۱۹)، می‌تواند همه عللی که در خط‌های بالای جدول ثبت شده‌اند مانند پنومونی (J18.9) و سندروم دیسترس حاد تنفسی (J80) را ایجاد کند.

قسمت سوم:

فاصله زمانی شروع تا وقوع مرگ

..... ۲ روز

..... ۸ روز

..... ۱۲ روز

.....

علل فوت

قسمت اول

زنجیره‌ی وقایع، بیماری‌ها، صدمات یا وضعیتی که به طور مستقیم سبب مرگ شده‌اند.
الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است.

نارسایی تنفسی هر دو کد O99.5 و J96.9 استفاده شود

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است.

پنومونی هر دو کد O99.5 و J18.9 استفاده شود

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است.

بارداری عارضه دار شده با کووید - ۱۹ هر دو کد O98.5 و u07.1 استفاده شود

علت زمینه‌ای مرگ

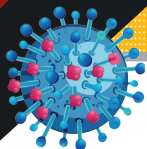
د) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ج شده است

قسمت دوم:

سایر وضعیت‌هایی که در وقوع مرگ مؤثر بوده‌اند اما منتج به علت اشاره شده در قسمت اول نشده‌اند.

..... ه)

..... و)

نکته: تمام بیماری‌های ثبت شده در بخش اول و دوم را کدگذاری کنید. در این مثال سایر بیماری‌های ویروسی که سبب عارضه دار شدن بارداری، زایمان و دوره پس از زایمان (O98.5) می‌شوند را بعنوان علت زمینه‌ای مرگ انتخاب کنید. چون علل مرگ در بیش از یک خط در بخش اول گزارش شده است وضعیتی (بیماری) که در پایین‌ترین خط گزارش شده است (سایر بیماری‌های ویروسی که سبب عارضه بارداری، زایمان و دوره پس از زایمان) می‌تواند همه عللی که در خط‌های بالاتر ثبت شده اند مانند پنومونی (J18.9) و سندروم دیسترس حاد تنفسی (J80) را ایجاد کنند. از کدهای اضافی برای حفظ کووید - ۱۹ استفاده شود.

علل فوت

قسمت اول

زنجیره ی وقایع، بیماری‌ها، صدمات یا وضعیتی که به طور مستقیم سبب مرگ شده‌اند. (الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است.

سندروم دیسترس حاد تنفسی J80

(ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است.

کووید- ۱۹ U07.1

علت زمینه‌ای مرگ

(ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است.

بیماری ایدز B24

(د) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ج شده است.

قسمت سوم:

فاصله زمانی شروع تا وقوع مرگ

..... ۳ روز

..... یک هفته

..... ۵ سال

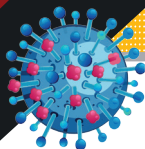
قسمت دوم:

سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ مؤثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده‌اند.

..... (ه)

..... (و)

پزشک صادر کننده گواهی فوت باید بیماری ایدز را بعنوان یک بیماری کمک کننده در بخش دوم اضافه می کرد، با اینحال اصول تعیین علت در ICD اجازه انتخاب کووید - ۱۹ بعنوان علت زمینه ای را می دهد. کووید - ۱۹ در یک توالی گزارش شده که آخرین وضعیت آن سندروم دیسترس تنفس حاد است. در اینجا وضعیتی (بیماری) که در پایین ترین خط گزارش شده (بیماری ایدز) نمی تواند عللی که در خطوط بالاتر ثبت شده است را ایجاد کند.

<p>قسمت سوم: فاصله زمانی شروع تا وقوع مرگ</p> <p>..... ۱ روز</p> <p>..... ۱۰ روز</p> <p>..... ۲ روز</p> <p>مرگ ناشی از کووید-۱۹ نمی‌باشد</p>	<p>علل فوت قسمت اول</p> <p>زنجیره ی وقایع، بیماری‌ها، صدمات یا وضعیتی که به طور مستقیم سبب مرگ شده‌اند. الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است.</p> <p>شوک هیپوولمیک T 79.4 ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است.</p> <p>پارگی آئورت S25.0 ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است.</p> <p>تصادف با وسیله نقلیه موتوری V89.2 د) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ج شده است.</p> <p>علت زمینه‌ای مرگ</p>
	<p>قسمت دوم:</p> <p>سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ مؤثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده‌اند.</p> <p>ه) کووید-۱۹ U07.1</p> <p>..... و</p>

نکته: تمامی موارد ثبت شده در بخش اول و دوم را کد بدهید. در این مثال تصادف با وسیله نقلیه موتوری (V89.2) را بعنوان علت زمینه‌ای انتخاب کنید. چون علل مرگ در بیش از یک خط در بخش اول گزارش شده وضعیتی (بیماری) که در پایین‌ترین خط گزارش شده (تصادف با وسیله نقلیه موتوری V89.2) می‌تواند همه علل بالاتر، پارگی آئورت ناشی از ضربه (S25.0) و شوک هیپوولمیک ناشی از ضربه (T79.4) را ایجاد کند.

قسمت سوم:
فاصله زمانی شروع تا وقوع مرگ

..... روز ۱

..... روز ۵۰

.....

.....

مرگ ناشی از کووید-۱۹ نمی‌باشد

علل فوت
قسمت اول

زنجیره ی وقایع، بیماری‌ها، صدمات یا وضعیتی که به طور مستقیم سبب مرگ شده‌اند.

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است.

نارسایی قلبی ۱۵۰.۹

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است.

انفارکتوی میوکارد ۱۲۱.۹

علت زمینه‌ای مرگ

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است.

د) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ج شده است

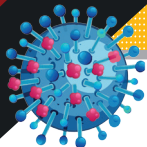
قسمت دوم:

سایر وضعیت‌هایی که در وقوع مرگ مؤثر بوده‌اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده‌اند.

ه) کووید-۱۹، U07.1.....

و) .....

نکته: تمامی موارد ثبت شده در بخش اول و دوم را کد بدهید. در این مثال انفارکتوس میوکارد (۱۲۱،۹) را بعنوان علت زمینه‌ای انتخاب کنید. چون علل در بیش از یک خط در بخش اول گزارش شده وضعیتی (بیماری) که در پایین‌ترین خط گزارش شده انفارکتوس میوکارد (۱۲۱،۹) می‌تواند علتی که بالاتر ثبت شده است یعنی نارسایی قلبی (۱۵۰،۹) را ایجاد کند.

ه - آدرس پیوندهای مربوط به صدور گواهی فوت در WHO:

- نحوه تکمیل گواهی فوت: ابزار یادگیری تعاملی (WHO)
[http://apps.who.int/classifications/apps/icd/icd10training/ICD-10 Death Certificate/html/index.html](http://apps.who.int/classifications/apps/icd/icd10training/ICD-10%20Death%20Certificate/html/index.html)
- علت مرگ در گواهی فوت: راهنمای مرجع سریع (بخش ۲، ۱، ۷)
https://icd.who.int/browse10/Content/statichtml/ICD10Volume2_en_2016.pdf
- فرم بین‌المللی گواهی پزشکی علت مرگ (بخش ۱، ۱، ۷)
https://icd.who.int/browse10/Content/statichtml/ICD10Volume2_en_2016.pdf

۵ - پیوست

نمونه ای از اصطلاحات که مجوز استفاده از آن برای توصیف کووید-۱۹ داده شده است:

COVID Positive
Coronavirus Pneumonia
COVID negative
COVID-19 Infection Sars-Cov-2 Infection (Coronavirus Two Infection)
COVID-19 Coronavirus
(Infection - COVID-19 (Coroner Informed
Hospital Acquired Pneumonia - COVID-Positive
COVID-19 possible - tested negative
(Corona Virus two infection (SARS-Cov-2
(Corona Virus Pneumonia (COVID-19
Coronavirus-Two Infection
Novel coronavirus

منبع: دستور عمل بین‌المللی گواهی و کدگذاری علت مرگ ناشی از کووید - ۱۹ بر اساس ICD، سازمان جهانی بهداشت شانزدهم آوریل ۲۰۲۰

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
مرکز مدیریت بحران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
سازمان ملی مدیریت بیماری‌های کرونا